
OD REDAKTORA NACZELNEGO

Szanowni Państwo

Mam przyjemność oddać w ręce Czytelników kolejny numer czasopisma naukowego *MAZOWSZE Studia Regionalne*. W dwudziestym numerze naszego periodyku znalazły się niezwykle interesujące i zróżnicowane pod względem merytorycznym artykuły naukowe, poruszające zagadnienia z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu oraz współczesnych problemów architektonicznych.

Błażej Ciarkowski porusza trudny temat oceny jakościowej krajobrazowego kontekstu obiektów uzdrowiskowych, powstałych w latach 60-tych i 70-tych w Karpatach i Sudetach. Problem relacji na linii budynki – krajobraz został tu przedstawiony na tle aspektów społeczno-politycznych oraz ideowych, ze szczególnym uwzględnieniem modernistycznych poglądów na interakcje pomiędzy kulturą a środowiskiem przyrodniczym. Zagadnienia dotyczące walorów krajobrazowych poruszone zostały także w tekście Radosława Piskorskiego, przy czym autor koncentruje się na analizie widoczności, wykorzystującej numeryczne modele pokrycia terenu (NMPT) utworzone w oparciu o chmury punktów, pochodzące z lotniczego skaningu laserowego.

Obydwa artykuły doskonale wpisują się w dialog dotyczący zasad ochrony oraz kształtowania krajobrazu, którego intensyfikację obserwujemy w ostatnim okresie, głównie za sprawą ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu i wprowadzonych przez nią tzw. „audytów krajobrazowych”.

Kolejne dwa opracowania odnoszą się do zagadnień architektoniczno-budowlanych. Tekst pana Mariusza D. Nowaka dotyczy proekologicznego budownictwa jednorodzinnego, a w szczególności idei domu wiejskiego postrzeganego jako swoisty archetyp współczesnych obiektów proekologicznych o charakterze rodzimym. Poszukiwanie wzorców projektowych poprzez świadome czerpanie z tradycji należy zatem postrzegać nieco szerzej, nie tylko jako próbę znalezienia innowacyjnych rozwiązań poprzez dogłębne poznanie i zrozumienie rozwiązań historycznych, ale także jako szansę na ochronę lokalnych krajobrazów kulturowych.

Bardziej szczegółowe zagadnienia techniczne w zakresie stosowanych oraz nowych technologii w modernizacji instalacji grzewczych, przeprowadzonych w następstwie termomodernizacji budynku omówione zostały w artykule Jarosława Wasilczuka oraz Mariana Sobiecha. Autorzy zaprezentowali wyniki analiz cieplnych, a także warianty modernizacji systemu ogrzewania w istniejącym budynku jednorodzinny, zbudowanym na przełomie lat 80-tych i 90-tych ubiegłego wieku. Celem podjętych działań było przystosowanie obiektu do współczesnych wymagań w zakresie izolacyjności cieplnej.

Część I *Analizy i Studia* zamyka artykuł autorstwa pani Agaty Wereszczyńskiej poświęcony twórczości architekta i plastyka Władysława Sowickiego, związanego m.in. z Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie oraz Wydziałem Architektury Politechniki Warszawskiej.

Szpecially gorąco polecam Państwu publikacje zawarte w **Części II *Samorząd***, poświęcone projektom nagrodzonym i wyróżnionym w ubiegłorocznym konkursie organizowanym przez Dyрекcję Generalną Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w Brukseli. Warto przypomnieć, że podstawowym

celem konkursu jest promowanie kreatywnego podejścia do rozwoju regionalnego oraz wymiana dobrych praktyk pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w politykę spójności.

Ubiegłoroczna edycja skoncentrowana była na promocji najbardziej innowacyjnych i inspirujących inicjatyw regionalnych, których realizację umożliwiło wykorzystanie funduszy przeznaczonych na politykę spójności. Do konkursu zgłoszono 104 przedsięwzięcia, które rywalizowały w 5 kategoriach:

- Inteligentny wzrost gospodarczy: *Pojawiające się możliwości w gospodarce światowej;*
- Zrównoważony wzrost gospodarczy: *Gospodarka o obiegu zamkniętym;*
- Wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu: *Lepszy standard życia – tworzenie społeczności sprzyjających włączeniu społecznemu, wolnych od segregacji;*
- CityStar: *Zrównoważony rozwój miast;*
- Skuteczne zarządzanie: *Uzyskiwanie pozytywnych rezultatów poprzez zarządzanie w niekonwencjonalny sposób.*

Jury, składające się z niezależnych ekspertów, wyłoniło 23 finalistów, a następnie przyznało nagrody główne. Oceny dokonano w oparciu o 4 najważniejsze kryteria: innowacyjność, wpływ na gospodarkę i społeczeństwo, zgodność z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz współpracę partnerską.

Należy podkreślić, że eksperci zwrócili uwagę na 4 polskie projekty, z których dwa zwyciężyły w swoich kategoriach. Projekt „Akademia rozwoju ekonomii społecznej” otrzymał nagrodę w kategorii: Wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, a projekt „Rewitalizacja Dolnego Miasta w Gdańsku” zwyciężył w kategorii CityStar.

Wśród finalistów znalazł się także Inteligentny System Transportu „ITS Wrocław” oraz Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w m. Bełżyce dla potrzeb Celowego Związku Gmin „PROEKOB”. Zdobyte nagród oraz przynależność do wąskiej grupy finalistów zasługują na ogromne uznanie, a nagrodzone i wyróżnione projekty na promocję, jako rozwiązania mogące stanowić wzór i inspirację dla innych samorządów, kierowników projektów oraz naukowców.

W **Części III Varia** publikujemy interesujące opracowanie poświęcone Mołdawii. Autorka, Paulina Legutko-Kobus koncentruje się na zagadnieniach związanych z programowaniem i wdrażaniem rozwoju regionalnego. Podsumowuje także działania podjęte w latach 2015-2016.

Numer zamyka krótka refleksja na temat sytuacji demograficznej województwa mazowieckiego autorstwa Aliny Potrykowskiej.

Pozostaje mi zatem życzyć Państwu miłej i inspirującej lektury oraz zaprosić do nadsyłania tekstów do kolejnych numerów. Pragniemy, aby treści publikowane na łamach naszego periodyku odzwierciedlały aktualne problemy z zakresu gospodarki przestrzennej, polityki publicznej oraz rozwoju regionalnego i lokalnego. Bardzo liczę na Państwa aktywny udział.

Redaktor Naczelny

dr inż. arch. Adriana Barbara Cieślak